

KÖNYVISMERTETÉS

Ortopédiai képalkotó diagnosztika

Adam Greenspan

Lippincott Williams & Wilkins 2011.

ISBN978-1-45111-090-6

Adam Greenspan könyve az ortopédiai képalkotó diagnosztika alpműve. Nem véletlen, hogy már 5. kiadásában jelent meg. Közel 1000 nagy alakú oldalon, sok száz fekete fehér és színes képpel dokumentálva, mindent megtalálunk a könyvben, ami radiológusoknak, ortopéd orvosoknak és társszakmák művelőinek szükséges a musculoskeletalis betegségek diagnózisának megállapításához.

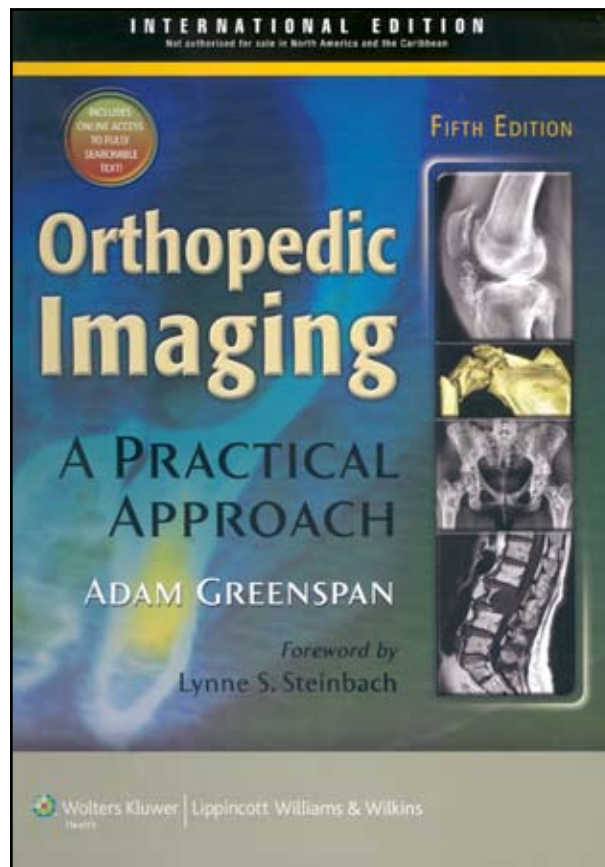
Számunkra ez a könyv azért is fontos, mert a szerző jó barátunk, meghívásunkra részt vett és kitűnő előadásokat tartott az MRT Osteológiai Szekció tanfolyamain. Aktív tagja folyóiratunk szerkesztőbizottságának. A Schlatter betegség ultrahang diagnosztikájáról írt kitűnő tanulmányát előző számunkban közöltük.

A könyv második kiadásáról 1998-ban adtunk hírt az Osteológiai Közleményekben. Azóta a mű értékes törzsanyaga természetesen nem változott, de jól követi tudományunk fejlődését. Ezt bizonyítja a képanyag megújulása és új alfejezetek (például PET CT). A könyv tipográfia is megújult, a korszerű forma a könyvét még jobban áttekinthetővé, kezelhetővé teszi. Az évek során bekövetkezett szemléletváltozást mutatja a cím váltása is: Orthopedic Radiology Orthopedic Imaging-re változott.

Egyszerűs munkának nagy előnye, hogy megvalósulhat a könyv egységes szerkezete. Greenspan munkájában ez maradéktalanul érvényesül. Ugyanakkor az egyes fejezetek szerkezete az adott betegségecsoportnak megfelelően módosulhat. Ahol szükséges, ott az anatómiai-radiológiai összefüggésekkel kezdi, amelyet vizsgáló módszerek, klinikai tünetek követnek és természetesen a radiológiai tünetek. Az egyes betegségekben rendkívül fontos, hogy milyen vizsgálómódszerrel jutunk el legkönnyebben a diagnózishoz. A szerző szemlélete ezen a téren rendkívül korszerű és praktikus. Minden fejezet végén pontokba foglalja a legfontosabb gyakorlati tudnivalókat, és minden fejezetet külön irodalomjegyzék zár.

A könyv 7 kötetre tagozódik A 7 fő rész összesen 31 fejezete tárgyalja az egyes betegségeket.

I. Bevezetés az ortopédiai képalkotásba. Bevezetesként az ortopéd radiológus feladatait foglalja össze, jól áttekinthető színes képekkel illusztrált folyamat ábrákban. A képalkotó technikákkal foglalkozó *2. fejezet* a könyv nagyon értékes része. Hangsúlyozza a képalkotó modalitás kiválasztásának fontosságát és sorra veszi a techniká-

kat, a konvencionális röntgenfelvételektől a PET CT-ig. Nagyon helyesen a kétirányú röntgenfelvételt tekinti a diagnózis alapjának, de ahol szükséges ott ezt ki kell egészíteni az egyéb technikákkal, különösen részletesen tárgyalja a CT, ultrahang szcintigráfia és MRI szerepét. Ebben a részben kapott helyet a csontképzést és növekedést röviden összefoglaló fejezet, mely pontos elméleti alapot ad számos csontbetegség megértéséhez

II. Traumatológia. Természetesen ez a könyv leghosszabb része, 380 oldal terjedelmű. Kitűnő röntgenképek mellett színes, ragyogóan szerkesztett vázlatos rajzok segítik az eligazodást. Ez a kitűnő dokumentáció az egész könyv egyik fő jellegzetessége. A traumatológiában különösen fontos a pontos röntgenfelvétel, ahol az indokolt, tárgyalja a felvételi technikát is. A trauma radiológiai értékelésének általános szempontjai után részletesen tárgyalja az egyes testtájak elváltozásait. Foglalkozik a stressz törésekkel, és a lágyrészek sérülésével is. Ebben a részben különösen érvényesül a könyv alcímében megfogalmazott fontos szempont: a gyakorlati megközelítés. Az egyes törés típusokat, azok klasszifikációját ennek szellemében tárgyalja. Minden fejezetet az anatómiai-radiológiai összefüggések tárgyalásával kezdi. Részletesen tárgyalja a műtéti lehetőségeket és azok röntgenképét, posztoperatív elváltozásokat, a műtétek szövödményeit. és azok képalkotó vonatkozásait.

III. Arthritisek. Kitűnő áttekintést, jó összefoglalást kapunk a különböző típusú arthritisek, arthropathiák és degeneratív ízületi betegségek képalkotó diagnosztikájá-

ról. Itt is kitűnő vázlatos rajzok és táblázatok segítik az eligazodást.

IV. Tumorok és tumorszerű állapotok. 244 oldalon. Kellő részletességgel tárgyalja a jó- és rosszindulatú elváltozásokat. A gyakori és ritkán előforduló betegségekről egyaránt közöl adatokat. A könyv többi részéhez hasonlóan korszerű szemléletet tükröz, és különösen gazdag képanyag dokumentálja.

V. Infekciók. Ebben a viszonylag rövid részben minden megtalálható a musculosceletalis infekciók képalkotó diagnosztikájáról ismerni szükséges.

VI. Metabolikus és endokrin rendellenességek. Összefoglalja mindazokat a tudnivalókat, amiket az ortopédoknak ismerni kell, az osteoporosis, osteomalacia, Angol-kór, hyperparathyrosis, Paget-kór, és más ritkábban előforduló metabolikus és endokrin betegségek képalkotó diagnosztikájáról.

VII. Kongenitális és fejlődési anomáliák. A veleszületett és fejlődési rendellenességek között kapott helyet egyebek közt a veleszületett csípőficam, a Perthes-kór, scoliosis, és a slerotizáló displasiák különböző típusai.

A felsorolt fejezetcímekből is látható, hogy a könyv többet ad, mint amire a műtétet végző ortopédusnak szüksége van, hiszen részletesen tárgyalja a reumatológiai és más osteológiai kórképeket is. Természetesen a

sebészeti szempontok dominálnak. A szigorú recenzens csak a reumatológiai fejezetekben talál bírálni valót. Egy neurogen arthropathia eset például az arthritisek közé tévedt. Nem található adat az osteitis condensans ilei kórképéről, pedig az összes többi csontbetegséget legalább egy-egy esettel dokumentálva tárgyalja.

Kitűnő arányokat talált az egyes képalkotó modalitások alkalmazása között. Hangsúlyozza, hogy a hagyományos röntgenfelvételekből kell kiindulni, a dokumentáció jelentős része is ilyen képeket mutat. Ahol szükséges felvételi technikai ajánlásokat tesz. Kiemeli, hogy mikor szükséges felhasználni a CT, MR, és ultrahang adta lehetőségeket. Számos színes vázlatos rajz segíti a képek értelmezését és ebben is érvényesülnek a gyakorló ortopédus szempontjai, például egyes intervenciók rajzos bemutatásában. A színes vázlatos rajzok különösen megkönnyítik az eligazodást.

Adam Greenpan professzor könyve olyan alapvető munka, amely nem hiányozhat egyetlen radiológiai és ortopédiai osztály könyvespolcáról sem. Ott van a helye a leletezőkben, hogy mindig kéznél legyen, ha valaminek utána szeretnénk nézni. Számos nyelvre lefordították. Csak remélni lehet, hogy egyszer magyarul is megjelenhet.

Forgács Sándor dr.

TUDOMÁNYOS PÁLYÁZAT

A „Csont-ízületi Betegségek
Korai Felismeréséért” Alapítvány

2011-ben is meghirdeti tudományos pályázatát

MUSCULO-SKELETALIS KÉPALKOTÓ DIAGNOSZTIKA

címmel.

A pályamunkákat maximum 30 000 karakter terjedelemben az Osteológiai Közlemények cikkformátumában kérjük beküldeni az Alapítvány Kuratóriumának címére (Uzsoki utcai Kórház Röntgen Osztály 1145 Budapest, Uzsoki u. 29.)

Beküldési határidő: 2011. december 15.

A nyertes pályamunkákat az Alapítvány díjazza.

A nyertes pályamunkákat az Osteológiai Közleményekben publikáljuk